

20 LET VE SLUŽBĚ potřebným v Ugandě

Grace Mboizi žije v Ugandě a v tomto chudobou sužovaném státě je vedoucím mise Arcidiecézní charity Praha. V červnu převezme prestižní cenu ministra zahraničních věcí České republiky. V rozhovoru vypráví o svém dětství, své práci i o tom, jak rozdílně prožívají víru lidé v Česku a v Ugandě.

Řekněte nám o svém dětství. Jaké byly podmínky, v nichž jste vyrůstal?

Narodil jsem se v červenci 1981. Když mi byly dva roky, zemřel mi otec, a tak jsme se s matkou přestěhovali ke strýci. Jak jsem vyrůstal s jeho dětmi, přirozeně jsem mu začal říkat „táto“.

V šesti letech mě strýc zapsal do vesnické školy vzdálené 3 km od domova. Ve třídě jsme neměli lavice, seděl jsem na rohoži z banánových vláken. Teprve v 11 letech jsem poprvé nosil boty. Strýc mi je koupil, abych mohl jet na školní výlet.

Ve 13 letech jsem začal během školních prázdnin prodávat oblečení na místních trzích. Byl jsem zapálený student, a tak jsem veškeré výtěžky z brigády dával strýci, aby mi šetřil na školné.

Co vás přivedlo k práci v oblasti rozvojové pomoci a v Charitě?

To, čím jsem si sám prošel, mi otevřelo oči k potřebám chudých lidí. Po ztrátě otce mi obětavý strýc umožnil pokračovat ve vzdělání. Jeho laskavost měla na můj život velký dopad.

Když jsem pak poznal práci Charity, silně mě oslovila myšlenka cílené pomoci nejchudším dětem ve vzdělávání. V praxi jsem se přesvědčil, že podpora štědrých dárců může přinést skutečnou změnu v životech těchto dětí. Z vlastní zkušenosti jsem znal těžkosti, kterým čelí nejchudší lidé, a byl jsem odhodlán zajistit, aby se pomoc Charity dostala k těm, kteří ji nejvíce potřebují.

Jak jste se vypracoval na pozici vedoucího charitní mise?

V Charitě jsem začínal před 20 lety jako řidič, později jsem pracoval jako asistent účetního. Studoval jsem večerní a víkendové kurzy ekonomického směru. Nebylo vředycky snadné skloubit studium s prací a péčí o rodinu. Vzpomínám si na okamžik, kdy byla moje dcera hospitalizována právě v době, kdy jsem skládal závěrečné zkoušky. Bylo to nesmírně náročné období, ale podařilo se mi najít způsob, jak všechny povinnosti zvládnout.

Co je na řízení charitní mise nejnáročnější?

Nejtěžší je pro mě říkat „ne“. Potřeby jsou obrovské a nemůžeme pomoci všem. Cítím se velmi nesvůj, když musím odmítnout žádosti o pomoc kvůli omezeným zdrojům nebo nastaveným pravidlům.

Jaké hodnoty a principy se snažíte vštěpovat svému týmu?

Klademe důraz především na empatii a porozumění. To vytváří silnější vztahy, zlepšuje komunikaci a buduje důvěru. Základní je pro nás poctivost: být čestný a transparentní ve všem, co děláme. A v neposlední řadě je pro nás klíčová kvalita. Chceme se vzdělávat a zlepšovat, aby výstupy naší práce byly co nejlepší. Naše mise čítá bezmála 200 pracovníků a je klíčové vybírat lidi, kteří se s těmito hodnotami ztotožňují.

Zmínil jste, že je vám blízká podpora vzdělání. Adoptce na dálku® pomohla více než 11 000 dětem. Můžete uvést konkrétní příklady, jak tento program změnil jejich životy?

Vzpomínám si na chlapce Wyclifa, který po smrti matky přerušil školní docházku, když byl ve druhé třídě. Díky podpoře české „adoptivní rodiny“ se vrátil do školy a v závěrečných zkouškách se stal nejlepším studentem v celém okrese. Nyní studuje na kvalitní střední škole a má šanci vymanit se z chudoby.

Podobně naše podpora pomohla zabránit mnoha předčasným sňatkům mladých dívek, kterým bylo 13 nebo 14 let. Dívky jako Susan či Tridia mohly dokončit své vzdělání. Dnes je Susan zástupkyní ředitele v prestižní škole v Buikwe a Tridia pracuje v ropné společnosti a současně studuje informační technologie.

Adopce na dálku® zahrnuje i podporu v oblasti zdravotní péče a rodičům pomáhá získat ekonomickou soběstačnost.

Ano, děti v našem programu mají přístup k základní zdravotní péči, což výrazně zlepšuje jejich celkové zdraví. Rodiny také získávají znalosti o správné výživě a zdravotní prevenci.

G. Mboizi rozdává matrace, které zaplatili čeští dárci.

V oblasti ekonomického rozvoje poskytujeme rodinám hospodářská zvířata jako krávy, kozy nebo prasata, což jim umožňuje generovat vlastní příjem. Před pár dny jsme předávali dvě krávy rodině „adoptované“ Agnes. Podobně podporujeme drobné podnikání. Například rodičům chlapce Victo jsme pomohli rozšířit jejich chov drůbeže, takže nyní mohou sami investovat do budoucnosti svých dětí.

Jaký význam má Česká nemocnice sv. Karla Lwagy pro kraj Buikwe?

I v Ugandě musí děti chodit pro vodu.

Nemocnice, kterou vybudovala Arcidiecézní charita Praha, je klíčovým zdravotnickým zařízením v regionu. Nabízí služby, které běžně nejsou v jiných zařízeních dostupné: všeobecnou chirurgii, gynekologii a porodnictví, léčbu podvýživy, traumacentrum, rentgen, ortopedii či rozšířené laboratorní služby důležité pro diagnostiku řady tropických nemocí. Je největším soukromým zdravotnickým centrem v regionu, poskytuje všechny služby 24 hodin denně a zůstává cenově dostupná pro místní obyvatele.

Co vás během návštěv České republiky nejvíce zaujalo a jaké rozdíly vnímáte mezi českou a ugandskou společností?

Rozdílů by bylo na celou knihu. Zmíním dva z nich: Ohromilo mě vaše architektonické dědictví. Způsob, jakým jsou historické budovy zachovány a ceněny, je fascinující. Viděl jsem památky, které přežily staletí a stále vypadají nádherně, což je v Ugandě nevidané. A také mě zaujal vztah Čechů k domácím mazlíčkům. Je běžné vidět lidi se psy v restauracích nebo na ulicích, což je v Ugandě také naprosto výjimečné.

Vidíte nějaké rozdíly v prožívání víry mezi Ugandou a Českou republikou?

Ano, v Ugandě je duchovní život mnohem intenzivnější než v České republice. V naší zemi je náboženství přirozenou součástí každodenního života, zatímco v Česku jsem zaznamenal, že počet praktikujících křesťanů je poměrně malý.

Nicméně obdivuji, jak čeští dárci projevují hlubokou empatii a ochotu pomáhat potřebným na druhém konci světa. To svědčí o jejich nesobeckosti, laskavosti a křesťanských hodnotách.

Co pro vás znamená vaše víra v Boha?

Víra je pro mě základním stavebním kamenem života. Dává mi sílu i směr při překonávání životních výzev i pocit bezpečí v těžkých časech. Formuje mé hodnoty a rozhodnutí, spojuje mě s komunitou a dává mi pocit sounáležitosti.

Jaké byly vaše pocity, když jste se dozvěděl o získání ceny Graťas Agit od ministra zahraničních věcí České republiky?

Upřímně, byl jsem zaskočený. Cítím nesmírnou pokoru a vděčnost za toto uznání, které patří nejen mně, ale celému týmu Charity v Ugandě a České republice i všem štedrým dárcům. Tato cena oslavuje naše společné úsilí a motivuje mě k další práci s ještě větším nasazením.

Děkujeme za rozhovor, otázky kladla Jarmila Lomozová

Grace Mboizi v Parlamentu ČR

GRACE MBOIZI (44) reprezentuje novou generaci afrických lídrů, kteří dokáží efektivně transformovat zahraniční podporu na udržitelný místní rozvoj. Jeho příběh osobního růstu – od chlapce z vesnice Wambete, který ve dvou letech ztratil otce, až po respektovaného manažera řídícího rozsáhlou rozvojovou misi Arcidiecézní charity Praha v Ugandě – symbolizuje naplněný potenciál smysuplné africko-evropské spolupráce.

Gracova profesní dráha se s pražskou Charitou spojila před 20 lety, v roce 2005, kdy s čerstvou maturitou nastoupil do její ugandské pobočky na pozici asistenta účetního. Postupně zastával odpovědnější pozice a od roku 2019 pracuje jako vedoucí celé mise čítající tým bezmála 200 pracovníků. Jako otec pěti dětí přitom dokázal sladit náročné pracovní povinnosti s odhodláním dále se vzdělávat. Bakalářský a posléze i magisterský titul v oboru účetnictví a finančního řízení získal ve večerních a víkendových kurzech při zaměstnání.

Mise Arcidiecézní charity Praha v Ugandě, kterou Grace Mboizi nyní vede, představuje jeden z nejrozsáhlejších českých rozvojových programů v subsaharské Africe. Od svého založení v roce 2000 systematicky buduje infrastrukturu pro udržitelný rozvoj napříč pěti ugandskými diecézemi, kde zanechává pozitivní dopad na místní komunitu. Arcidiecézní charita Praha dokázala zajistit přístup ke kvalitnímu vzdělání více než 11 000 dětem z nejzranitelnějších rodin (stavba škol, program Adoptce na dálku®) a současně podporuje jejich rodiče v možnosti získat udržitelné zdroje obživy.